

Ο σχολικός σύμβουλος Φ.Ε. και η λειτουργία του στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Βλάχος Ι., Κανδεράκης Ν., Καρανίκας Γ., Τρικαλίτη Α., Χατζηλαζαρίδης Λ.

Σχολικοί σύμβουλοι ΠΕ4, givla@otenet.gr, nikanderakis@yahoo.gr,
giannoskaranikas@hotmail.com, atrikal@otenet.gr, laz12@otenet.gr

Οι σχολικοί σύμβουλοι φυσικών επιστημών συζητούν για τη δουλειά τους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σε αυτήν. Εξετάζονται μεταξύ άλλων: αν ο σχολικός σύμβουλος γίνεται αποδεκτός από τους εκπαιδευτικούς της τάξης και αν υιοθετούνται οι παιδαγωγικές του υποδείξεις, πως μπορεί να μετασχηματισθεί η πιθανή καχυποψία των εκπαιδευτικών απέναντί του σε κλίμα εμπιστοσύνης και επικοινωνίας κ.α. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζονται επίσης και ειδικότερα θέματα όπως π.χ. η προώθηση διδακτικών καινοτομιών από το σύμβουλο και η αντίσταση που προβάλλεται σε αυτές, οι πρακτικές που ακολουθούν οι εκπαιδευτικοί σε σχέση με τις κατ' οίκον εργασίες κ.λ.π.

Γιάννος Καρανίκας

Σχολικός σύμβουλος ΠΕ4, giannoskaranikas@hotmail.com

Εμπόδια στην άσκηση των καθηκόντων των σχολικών Συμβούλων

Οι Σχολικοί Σύμβουλοι ΔΕ, εκ του νόμου, έχουν την ευθύνη της επιστημονικής και παιδαγωγικής καθοδήγησης και υποστήριξης των εκπαιδευτικών της περιοχής ευθύνης τους. Ενθαρρύνουν κάθε προσπάθεια για επιστημονική έρευνα στο χώρο της εκπαίδευσης και συμμετέχουν στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών των σχολείων της περιοχής τους. Στους Σχολικούς Συμβούλους επίσης, ανατίθεται η γενική παιδαγωγική ευθύνη συγκεκριμένων σχολείων της έδρας τους.

Διευκολύνεται όμως ο Σχ.Σ. στο έργο του ή έχει να ξεπεράσει εμπόδια; Αν ναι, ποια είναι τα πιο δύσκολα; Έχει αρωγό στις προσπάθειές του την πολιτεία; Αποδέχεται η συνδικαλιστική ηγεσία τους παραπάνω ρόλους; Αποδέχονται οι μάχιμοι συνάδελφοι το Σχ.Σ. ως επιστημονικό και παιδαγωγικό καθοδηγητή; Υιοθετούν τις παιδαγωγικές του προτάσεις; Τον δέχονται ως αξιολογητή του έργου τους;

Αγγελική Τρικαλίτη

Σχολικός σύμβουλος ΠΕ4, atrikal@otenet.gr

Το φάντασμα του επιθεωρητισμού είναι ακόμα εδώ

Σε πολλούς εκπαιδευτικούς, όσο και σε αρκετούς συμβούλους πλανάται ρητά ή άρρητα η ιδέα του συμβούλου ως επιθεωρητή. Και ενώ ο Σχολικός Σύμβουλος, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία ασχολείται με: τον προγραμματισμό και την υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την επιστημονική και παιδαγωγική καθοδήγηση και εποπτεία, επιστημονικές δραστηριότητες, συνεργασία με άλλους φορείς.

Συχνά οι παραπάνω ρόλοι μεταφράζονται ως: *Οι Σχολικοί Σύμβουλοι: εκπροσωπούν τον Υπουργό, ελέγχουν, κάνουν παρατηρήσεις, ζητούν το λόγο.*

Έτσι δημιουργείται ένα κλίμα προκατάληψης, ανασφάλειας, αρνητισμού, επιθετικότητας, ή έστω επιφύλαξης, και έλλειψης εμπιστοσύνης

Ένα τέτοιο κλίμα μπορεί ένας Σχολικός Σύμβουλος να το μετασχηματίσει αν εστιάσει τις δράσεις του: στην ανάπτυξη κλίματος επικοινωνίας και εμπιστοσύνης, στην υποστήριξη με υλικό, με πηγές και με διδακτικές προτάσεις, στην ανάδειξη των καλών πρακτικών που υπάρχουν στα σχολεία.

Λάζαρος Ι. Χατζηλαζαρίδης

Σχολικός σύμβουλος ΠΕ4, laz12@otenet.gr

Ο ρόλος του Σχολ. Συμβούλου Φυσικών επιστημών στην εκπαίδευση

Ένας από τους ρόλους του Σχολικού Συμβούλου είναι να επισκέπτεται τις σχολικές μονάδες της περιφέρειάς του. Με τις επισκέψεις αυτές, που πραγματοποιεί ο Σχολ. Σύμβουλος, γνωρίζει τις συνθήκες των σχολείων καθώς και την σύνθεση του διδακτικού προσωπικού, ιδιαίτερα των ειδικοτήτων που εποπτεύει. Αντιμετωπίζει μαζί με τους εκπαιδευτικούς ειδικά ή τοπικά παιδαγωγικά προβλήματα. Ενημερώνεται για την πορεία διδασκαλίας των μαθημάτων του και δίνει συμβουλές και προτροπές για τους ρυθμούς των διδασκαλιών. Ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς των Φυσικών επιστημών (ΠΕ04) να σχεδιάζουν και να βελτιστοποιούν την διδασκαλία τους. Να την κάνουν εποπτική και να χρησιμοποιούν κατά το δυνατόν τα εργαστήρια φυσικών επιστημών. Προτρέπει τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στη διδασκαλία. Επίσης προσπαθεί να προωθήσει διδακτικές καινοτομίες στη διδασκαλία (ομαδοσυνεργατική) με σεναρία διδασκαλίας και ελεγχόμενες δραστηριότητες από τους μαθητές. Σκοπός είναι οι μαθητές να αποκτούν, συμμετέχοντας και συνεργαζόμενοι νέες δεξιότητες, να ανακαλύπτουν και να διερευνούν τη γνώση. Να αποκτούν την ικανότητα να συνδυάζουν τους φυσικούς νόμους και να συνδέουν το αίτιο με το αποτέλεσμα. Να έχουν κριτική και δημιουργική σκέψη και όχι στείρα απομνημόνευση ασύνδετων γνώσεων.

Νίκος Κανδεράκης

Σχολικός σύμβουλος ΠΕ4, nikanderakis@yahoo.gr

Επικοινωνία σχολικών συμβούλων Φ.Ε. και εκπαιδευτικών: ασύμμετρες ρητορείες και στόχοι

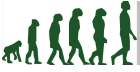
Οι σχολικοί σύμβουλοι Φ.Ε. και οι καθηγητές Φ.Ε. φαίνεται να ενστερνίζονται διαφορετικές στόχους για την εκπαίδευση και να χρησιμοποιούν ασύμμετρες ρητορείες. Οι σχολικοί σύμβουλοι συνήθως αρθρώνουν μια παιδαγωγική ρητορεία (συχνά μη άμεσα εφαρμόσιμη) που αναφέρεται σε ένα είδος επιστημονικού αλφαριθμητισμού για όλους τους μαθητές, επικεντρώνεται στους γενικούς στόχους των προγραμμάτων σπουδών και προτείνει μεταξύ άλλων ποιοτική εξέταση των εννοιών, συζητήσεις των μαθητών μεταξύ τους και με τον καθηγητή, διαθεματικές εργασίες κ.λ.π. Η ρητορεία των καθηγητών Φ.Ε. αντίθετα φαίνεται να εστιάζεται στο επιμέρους ακαδημαϊκό περιεχόμενο των Φ.Ε., ενώ ο απώτερος γενικός στόχος είναι η προετοιμασία εκείνων των μαθητών που θα γίνουν επιστήμονες ή μηχανικοί. Αυτά που συνήθως απασχολούν τους καθηγητές είναι ο τρόπος μεταβίβασης του περιεχομένου στο μαθητή, η επίλυση μαθηματικοποιημένων ασκήσεων επικεντρωμένων στο θεωρητικό περιεχόμενο κ.α.. Οι συζητήσεις, οι εργαστηριακές ασκήσεις, οι διαθεματικές εργασίες κ.λ.π. θεωρούνται απώλεια χρόνου.

Ιωάννης Βλάχος

Σχολικός σύμβουλος ΠΕ4, givla@otenet.gr

Η κατ' οίκον εργασία των μαθητών και οι πρακτικές των εκπαιδευτικών.

Ο προσδιορισμός της κατ' οίκον εργασίας των μαθητών είναι η τελευταία ενέργεια των εκπαιδευτικών στη διάρκεια ενός μαθήματος ενώ ο έλεγχός της είναι η πρώτη κατά σειρά στο επόμενο. Η κατ' οίκον εργασία εμπλέκει στην εκπαιδευτική διαδικασία την οικογένεια και τον κοινωνικό περίγυρο του μαθητή, παράγοντες που επηρεάζουν κατά πολύ τις συνθήκες που θα πραγματοποιηθούν οι εργασίες και η μελέτη, τις προσδοκίες που έχει για το μέλλον του σε σχέση με την εκπαίδευσή του, τη βοήθεια που θα του παρασχεθεί, την εποπτεία, κλπ. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του σχ. συμβούλου επέλεξα να ασχοληθώ με τις απόψεις, τα πιστεύω και τις πρακτικές που ακολουθούν οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ4 σχετικά με την κατ' οίκον εργασία. Το είδος της εργασίας, το ζητούμενο απ' αυτήν, ο χρόνος που θα απαιτηθεί

για την πραγματοποίησή της, ο τρόπος ελέγχου του αν και κατά πόσο πραγματοποιήθηκε, οι παράγοντες που παρακινούν στην αναζήτηση εξωσχολικής βοήθειας, οι ερμηνείες για την ελλιπή πραγματοποίηση της κατ' οίκον εργασίας των είναι μερικές από τις πτυχές που διερευνήθηκαν. Οι απόψεις των συναδέλφων, καθώς και στοιχεία από την συζήτηση που ακολούθησε, δείχνουν εκτός από την «φθορά» της εκπαιδευτικής παράδοσης στο συγκεκριμένο θέμα τη δυσκολία να ενταχθούν καινοτομικά στοιχεία που υπάρχουν στο νέο εκπαιδευτικό υλικό του Γυμνασίου. Δείχνουν επίσης τις απόψεις τους για την επίδραση που έχει ο «οίκος» στην εργασία και τις προσδοκίες των μαθητών από το σχολείο ή το μάθημα. Οι πρακτικές που επιλέγουν ισορροπούν μεταξύ αντίρροπων τάσεων όπως: α) αναγνώριση δυσκολιών των μαθητών, λίγη εργασία και επιείκεια, ⇔ απαίτηση να εργαστούν σύμφωνα με τις υποδείξεις, έλεγχος, αυστηρότητα, β) αναγνώριση των δυσκολιών λόγω του προγράμματος σπουδών, του ωραρίου, κλπ και προσαρμογή του στους μαθητές ⇔ απαίτηση να βελτιωθούν οι μαθητές έστω και αν για αυτό απαιτείται βοήθεια που, πιθανόν, δεν θα προσφερθεί από το σχολείο.